

Š. Kje ste pa sopen to neumnost pobrali?

O. Moj ranjki ozhe in drugi ftari moshje fo doftokrat od tega govorili, in vezh tazih prigodeb pripovedovali.

Š. Akoravno fo vam ranjki ozhe in ftari moshje to pripovedovali, je vender le bôfa, kar fo govorili; famí fo bili v smoti in fo fhe vaf krivo poduzhili. Po ti poti gré prasna vera od uft do uft. „Ko bi sa vfaziga zhloveka svesda padla, bi jih she malo na nebi bilo.“

O. No! pa ti povej, od kod de fo tifte luzhize, ki otrinjke svesd imenujemo, ako bolje vefh, ko ftari moshje.

Š. Tifte luzhize, ki jih miflite otrinjke svesd, fpet nizh drusiga nifo, kakor vshgane kepize ognjeniga, srakniga prahu, ali vshgani ognjeni, v kakim kraju podnebja nakopizheni fopari, kakor je bilo she rezheno pri raslaganji luzh, ki jih imenujejo odperto nebó ali fvetinje. Kér fe take luzhize vifoko v podnebjú vshgó in leté proti semlji, fe vidi, kakor de bi prifhle od svesd, in ljudje miflijo, de fe svesde vtrinjajo.

O. Sakaj bi fe pa svesde ne vtrinjale, faj tudi mi fvezhe, trefke in baklje vtrinjamo?

Š. Ali miflite, de fo svesde kake prishgane fvezhe ali baklje, de bi fe vtrinjale, kakor fe druge luzhi vtrinjajo?

O. Kaj drusiga fo pa svesde, kakor na nebu prishgane luzhi?

Š. O, v kakó veliki smoti ste, ako kaj takiga miflite! Vfaka svesda je velik fvét, vezhidel fhe vezhi, ko nafha semlja. Nektare ismed njih imajo svojo laftno fvitlobo, kakor fonze; druge pa fvitlobo dobivajo od drusih svesd, kakor jo dobiva mefez in semlja od fonza.

O. Sakaj fe pa svesde takó majhne vidijo, zhe fo fhe vezhidel vezhi, ko nafha semlja?

Š. Na to vprafhanje vam bom drugikrat odgovoril; sa danef fi le to dobro ohranite, de svesde nifo na nebu pripete in prishgane luzhi, ampak de fo velike nebefhke trupla, de fe tedaj ne vtrinjajo, in de luzhize, ki jih imajo sa otrinke svesd, ne pomenijo ne smerti zhloveka in tudi ne kuge.

Janes Jashirk.

Slovenske besede.

(Nadalje.)

R. Ali je to kaj zaslužno, narod izobraževati?

J. Práv in visoko zaslužno pred Bogam in ljudmi; sam naš izveličar govori: „Kdor napoji le jednega iz teh malih samo s kupico hladne vode v imeni učenca; resnično vam povém, ta ne bode zgubil svojega plačila.“ To je: kdor komu samo jedno malo dobroto stori, ne bode brez plačila ostal, veliko manj pa še, ako več dobrot stori in to imenitnih. To je pa očitno velika dobrota, ako gospodarju razložiš, pokažeš in mu pomagaš, da na svojim polji, vinogradu, na svoji senožeti mnogo več pridelá, kakor poprej; da more lepši in več živine rediti in prodati; da mu žlahtno sadje raste, kjer je prej prazen prostor stal. Kdor kmetu k temu pomaga, mu veliko dobroto stori — in to ne samo jedenkrat jedno, temuč vsako leto bode dobiček imel, ako zmiraj pametno ravná, kakor se mu je razložilo; še drugi ga bodo, korist vidši, radi posnemali; kjer se namreč dobiček kaže, vsak rad po njem seže, ni potreba nikogar dolgo siliti in nagovarjati. — Dobrota, ki se skaže kmetiškemu stanu, koristi mnogo ljudem, kér nobeden stan toliko ljudi ne obseže, kakor ravno kmetiški; v

drugih stanih jih je nekoliko tavžent, v kmetiškim jih je pa po milijonih.

R. S čem bi pa mogli izobraziti naše ljudstvo?

J. Jaz mislim, da s tem, ako pišemo v naših novicah, kar je za ljudstvo koristniga; ako se zložé bukve, ktere po domače povéjo, kakó se mora pametno polje obdelovati in vinogradi in senožeti, kakó se živina s dobičkam rediti, kakó se sadje saditi, cepiti in požlahtniti, kakó se mora razumno gospodariti in gospodiniti, in to začuvati, kar se je perdelalo. Nekaj že imamo takih, kakor je: Vinoreja, Vertnar, Čebelarčik, Bukve za kmeta i. t. d. Še več kakor „Novice“ in bukve, morajo pa izobraženi domorodci, ki med narodam živé, s svojo prijazno besedo storiti. Pri vsakej prilóžnosti naj gospóda deželska in duhovska, udje slavnih kmetijskih družb na Slovenskim, in šolski učitelji ljudstvo podučijo; naj bolje je, ako se kmetu vse očitno pokaže, da sam vidi in skusi; — nar bolj ga dobiček mika, če mu ta v pest pride, veliko bolj zapopade, da je koristno, kar ga učiš, kakor ko bi mu še tako jasno razlagal. Dobro je tudi, ako se mu kake cepljence (Propfreiser), kake nove semena dajo i. t. d. Skušnja kmeta uči, domorodca pa ljubezen do naroda. — Naj potrebnejši izmed vsega so pa šole. —

(Dalje sledí.)

Domača povest.

Velikašno cerkvenovojaško obhajanje v Ipavski dolini 16. Kozoperska.

Po želji in ukazu velavniga c. k. petiga huzarskiga regimenta smo praznovali 16. dan Kozoperska pri Devici Marii v Logu pod Ipávo veliko in nenavadno obhajanje, ki je nam živo v spomin poklicalo srečen čas, v katerim so zedinjeni evropejski narodi moč Napoleona, francozkiga Cesarja, ki se je nepremagljiviga menil, spodkopali, in na večno razdjali.

3. dan Kozoperska v letu 1813 — ravno na roženkranske nedelje dan — so pobiti in revni ostanjki francozke, malo tednov popred na 70,000 mož bahavno oznanjene vojne, kakor tatje pred ne velikimi trumami avstrijskih, pa junaških vojakov skozi našo dolino bežali, in jo deleč doli na Talijansko potegnili. Takó so bili vsi Francozje iz naše domovine, pred ko v 40 dneh po začeti vojski, pometeni, in prišli smo bili zopet k našimu osrečenju in oveselenju pod oblast nikdar pozabljeniga Očeta, presvetliga Cesarja Franca.

Ravno tisti dan se je tudi Pavel Rostaz, množen konjik imenovaniga petiga huzarskiga regimenta, blizo Ložke cerkve v hudi hudi zdražbi zoper poslednjo sovražnikovo stražo s posebno pričnostjo duha in junakoserčnostjo takó možato obnašal, de prijatli in neprijatli so se nad njim zavzeli, dokler ga niso zadnjič Francozje že hudo ranjeniga in na tleh ležečiga gnusno umorili.

Junaka slavna smert je šla še tisti dan od ust do ust po dolini; teržanje, prvi to zvedši, so ga z veliko častjo pri Ložki cerkvi pokopali, in večkrat ponovljeno nadgrobje verliga konjika in njega slavno ime je prebivavcam Ipavske doline do donašnjiga dne vedno v častitim spominu ostalo.

Hvale vreden peti huzarski regiment, ki na Milanskim stanuje, in kteriga veči ali manjši trume so že večkrat memo groba svojiga verliga tovarša popotvale, je sklenil, svojiga junaškiga sina Pavla Rostaza slavno ime tudi prihodnim rodovam v spominu ohraniti, in mu iz tega namena častiven spominik na grob postaviti. Vojaki tega regimenta so z veseljem k ti napravi pripomogli, in dali so narediti iz terdiga kamna 5 in pol čevljev visoko

podobo huzarja, stoječo na 4 čevlje visokim, okroglim podnožji, podpertim s potrebnim podzidjem, in previdenim s spodobnim železnim oklepam. Napis oznanuje po ogersko in nemško njega slavno ime in junaškoserčne dela. Gospod Karl Seppenhoffer, Goriški rojak in c. k. oficir kneza Leopoldoviga peškiga regimenta, je spominik mojstrovsko izdelal, ki je prvo kamnato delo njegovih rok, zgol speljano iz goreče ljubezni do domovine in do vojaške časti. Tudi postavljen je spomnika in vse dela pri tem sta dva vojaka opravila. Spominšina je postavljena na tistim mestu, kjer je bil junak zakopan; šest do osem sežnjev od cerkve, in ki tri od ceste.

K prazničnemu posvečenju tega — Ipavski dolini za večno druziga — spomina je bil 16. dan Kozoperska izvoljen. V imeni in namesto pohvaljeniga petiga huzarskiga regimenta, ste prišle iz Gorice pred ta dan o poldne dve tovaršii c. k. primorskonárodniga kneza Leopoldoviga peškiga regimenta z mnogo družimi gospodi oficirji, z banderam in celo muziko v Ipávo. Desiravno so še le 14. Kozoperska na večer v Ipávi zvedili, de bo že 16. dan to opravilo, ste vunder velavna kantonska komisija in častita tehantija vsiga k vrednimu obhajanji preskerbele. Veliko velavne gospóde iz cele okolice, in mnogo družih ljudi je k temu opravilo vkupej prišlo.

Ob enajstih zjutrej so častiti gospod Juri Grabrijan, Ipavski fajmošter in tehant, med streženjem svojih gospodov obhodnikov, velko mašo po mertvih imeli, pri kateri je bilo slišati med orgljanjem perve pevce iz Gorice; vojaki pa nastavljeni pred cerkvijo so pri sv. evangelji in povzdigovanji s strelanjem molili.

(Konec sledi.)

Na eni strani smešna, na drugi resnična.

Nekiga kmeta je sinek prašal: „Oče! povejte mi vunder enkrat, kaj neki so vërzi, v kterih pevci svoje pesmi pišejo; celo leto si že glavo ubijam, pa ne morem nikakor praviga zvediti.“ Oče, ki tega sam ni vedil, mu odgovori: „Vërzi so verstice, ki zaporedama sledijo, na popirji nikoli od eniga kraja do družiga ne sežejo, in večidel na sredi na naglama prenehajo; dostikrat je clo ena versta veliko krajši od druge, če je pevcu nategama besedi zmanjkalo.“ — Pri marsikterim pevcu zares vërzi niso nič družiga, ko góle verstice in dostikrat je ena krajši od druge samó zato, kër so mu besede pošle; od praviga pevskiga duha ni duha ne sluha. Pevéc (pesmenik) mora rojen biti, pravi star pregovor; današnji dan pa že vsak pesme dela, in se ubija, de mu pot po čelu stoji.

Iz starih pripovedk je znano, de je nekdej krilati konj na svetu bil, ki so ga Pegaza imenovali, in kteriga so le pesmeniki jezdarili. Od tistih časov še dan današnji Pegaza jezdariti toliko pomeni, kakor pesmi zlagati. Imenitni Pegaz pa je le prave pesmenike nosil, vse druge derhali ni na sebi terpel, ter jo je na tla potlačil. Tacih pevčkov, ktere Pegaz jezdari, namesto de bi oni Pegaza jezdarili, (sie reiten nicht, sie werden nur geritten), tacih pevčkov je dan današnji cela truma. Ni bolj zoperniga na svetu, ko slaba pesem — naj tedej opusti péti, kterimu pesem ni dana! Sej je tudi ravno takó lepó in častno brez verstie kaj dobriga pisati: vsi ne moremo prepevati, pa tudi treba ni! Naj nam pravi pesmeniki prepevajo in s svojimi pesmami serca razveseljujejo: radi jih bomo poslušali. Vsak drugi pa, ki ni zató rojen, nej pesništvu slavó da, de ne bodo od njega rékli: „Ta tudi vprega Pegaza v galejo.“

Dr. Bleiweis.

Urno, kaj je noviga?

(Dèrv za kurjavo hlaponov na železni cesti) od Celja do Ljubljane bodo — kakor smo slišali — vsako leto 2500 sežnjev potrebovali. Kmetje sadite, sadite drevesa!

(Bolezen korúna), ki jo gnjilóbo imenujejo, je letas po Nemškim, Francozkim, Angležkim, v Belgii, Olandii i. t. d. grozno veliko škodo napravila.

(V Belgii), v nemški deželi od severja proti zahodu, je tako pomanjkanje krompirja, de je kralj prepovedal, ga za njegovo hišo kaj kupiti. Tudi vse bolešnice, ječe in občinske ubožnice v Bruselju, poglavitim mestu tega kraljestva, bodo mogle po kraljevim povelji letas brez korúna biti, in z drugimi jedmi se preživiti, zató de se cena korúna ne bo preveč zdražila, in de ljudstvo ne bo pomanjkanja terpelo. Tudi gospóda imenovaniga mesta je obljubila, po tem lepim izgledu ravnati. — To je v resnici ljudomilo ravnanje!

(Na Slovenskim) se je tudi jela semtertje bolezen korúna prikazovati, ktera akoravno je še ne moremo gnjilóbo imenovati, nas vunder močno straši. Na več krajih so letas krompir pridelali, ki od znotraj rujave ali černe lise ima, ali je pa clo gnjil.

(Židoreja na Francozkim) se po oznanilu Pražkih kmetijskih Novic zmirej bolj razširja. Okoli sto tavžent kmetovavcov se že zde z njo pečá, ki vsako leto 130 milijonov frankov deželi donese.

(Brezlavski škof in knez, gosp. baron Diepenbrok) bodo na svojih grajšinah na Sležkim predijske učilnice napravili, v kterih bodo Vestfalski mojstri predice in predivce zastonj presti učili. — Slovenci! če Sležaki in Sležakinje, ki že davnej lepe platna izdelujejo, še boljšiga podučjenja potrebujejo, kolikanj več smo ga mi potrebni! Ne obotavljajte se tedej, poduka deležni biti, kteriga vam rodoljubi možje zastonj ponujajo!

(V predijsko šolo v Adersbahu na Českim), kamur se je po oznanilu gospoda Pihlarja, naš česki mojster Kiseveter podal, je že čez 30 predivcov iz raznih krajev vkupej prišlo.

(Mlinarjev) je v našem cesarstvu 37292. Občinske Avgsboržke Novice, ki so unidan to oznanile, hvallijo Krajnske mlinarje zavoljo posebno lepe moke, in pravijo, de imajo Krajnci kaj dobre mlinske kamne.

(Na Dunaji) so zopet ponarejene banknote zapazili, goljufniga narejavca pa so k sreči že vjeli. Star mož je in žlahtniga rodú. De je njegovo delo bolj zdalo, je samó banknote po 100 gold. delal.

(V Ojtozu na Sedemgraškim se je goveja ku-ga prikazala.

Današnjemu listu je perložen list Nr. 15 perdján.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	25. Kozoperska.		18. Kozoperska.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	40	1	45
1 » » banaške	1	58	2	—
1 » Turšice	1	12	1	12
1 » Soršice	—	—	1	30
1 » Réži	1	17	1	23
1 » Ječmena	1	—	—	—
1 » Prosa	1	3	1	8
1 » Ajde	1	—	1	3
1 » Ovsa	—	42	—	45

v mesto Richmond in v St. Louis *), kjer še nimajo cerkve, ktera bi samo za Nemce namenjena bila, pa nemške duhovnike so vendar dobili (st. 19.). V mestu Nashvillu tudi še nimajo cerkve posebno za Nemce, ako pa bratovščina jim pomaga, bodo si jedno izzidali in nad vrata napisali: *Germanorum pietas erexit*, to je: Pobožni Nemci so jo izzidali (str. 28.). Na Štajerskim in po Krajnskem, Koroškem in Teržaškem se je za to bratovščino lani zbralo 9517 gold. 32 kr. in pol. Ali smo Slovenci za slovenske učilnice tudi kaj nabrali in koliko? — Da bi le kdo tako seme znašel, da bi se vsejalo, in da bi iz nje sama od sebe šola zrastle, — kakó bi to bilo dobro za nas!

(Dalje sledi.)

Priden sadjo- in vinorednik na visoki gori.

Visoke časti vredni gosp. tehant Jakob Dolenc so odborstvo c. k. kmetijske družbe unidan práv razveselili, ko so mu oznanili, de na visokim hribu pri sv. Andreji v Loški fari neki kmet stanuje, Tomaž Vernik po imenu, ki ima posebno veselje z sadjorejo, in ki je pred nekimi leti iz pašnika nograd naredil, na katerim si je letas več ko 1200 bokalov mōšta pridelal. Za ogled so nam gospod tehant dve hruški iz Vernikoviga verta poslali in pa dva sladka grojzda; vsaka hruška dobriga plemena skorej en funt tehta, en grojzd 27 lotov, drugi pa 26 lotov. Hruške imenuje špōrglje. Gosp. tehant so obljubili, vert in nograd pridniga Vernika c. k. kmetijski družbi bolj na tanjko popisati, in nadjamo se, de ga bo ona pri prihodnjim velikim zboru zavoljo njegoviga hvale vredniga prizadevanja z sreberno svetinjo počastila, ktera je posebno pridnim oskerbovavcam sadniga drevja namenjena. Naj bo sadjorednik na visocim hribu drugim kmetam na planjavah v spodbodo in v izgled! Vredništvo.

Skušen nauk.

M. K. iz Češnjic nam je povedal, de mu je pred nekimi dnevi lepo kravo hudo napenjalo, ki je s suhim fižolam nit požerla, po kateri se fižol na prekle ovija. Veliko so poskušali, pa nič ni pomagalo, zatorej so žalostni že obupali. K sreči gospodarju na misel pride, de je lani v Novicah bral, de se mora pri hudim napenjanji živinčetu vamp prebōsti in sicer tam, kjer je nar bolj napet. To so storili, in kravi je bilo berž pomagano. Raño so ji z neprehvaljenim hribovskim primažkam (arniko) ozdravili, in vsa zdrava krava bo kmalo telička imela. Bog poplačej Novicam oetbo krave in telička!

K. H.

Hvala komur hvala gre.

Umni in omikani kmetje in rokdelci niso samo zato spoštovanja vredni, kēr nam kruh in družih potrebnih reči pridelujejo, ampak tudi zato, kēr zamorejo k poviksanji in pomnoženji raznih vednost, posebno natoro- in storoznanstva dostokrat kaj pripomoči. Tako očitno hvalo zaslužijo neki kmetje iz Grobelj med Šent Jernejem in Kostanjevco, ki so mi o letašnjih šolskih praznikih z velikim veseljem vse povedali in razkazali, kar so pred 4. leti na tem kraji starih reči iz zemlje izkopali. Posebno hvalo zasluži tudi prijazni kerčmar iz Stariga Terga poleg Višnje Gore, Simončič po imenu, kterimu sploh Salomon pravijo, ki me je na

tisto mesto peljal, kjer se imenitno ležiše lahkiga kamnja (Tuffstein) vidi, kakoršniga je le malokje viditi; tudi tisti kraj mi je pokazal, kjer Dedindolov potok pod Terstenikam teče, brez de bi se voda teh potokov nekod stekala. Enako pohvaljenje zaslužijo tudi kmetje še več družih krajev, ki so se mi v enacih zadevah práv prijazni skazali, tode tukaj mi prostora manjka vsih posamim opomniti. Samó kovača iz Zgorne Straže poleg Toplic, Martina Picelna moram še pohvaliti, ki mi je, ko sim staro stražo ogledoval, 3 ondi skopane stare železa (dva meča in eno zazobino ali sulico) pokazal, ter mi jih je brez vsiga plačila za Ljubljanski muzeum ponudil.

Po tacih in enacih delih se tedej skazuje razumnost in dobro sercé naših kmetov.

De bi bili pač vsi naši domorodci tacih misel, in de bi povsod, karkoli posebniga stariga najdejo, za naš muzeum ali pa za zgodovinsko družbo prihranovali. Po tem takim bodo tudi kmetovavci in rokodelci k mnogoteri vednosti pripomogli, ktera jim bo po drugi poti zopet povernila, kar so ji oni dobriga skazali; zakaj vse vednosti so med seboj v eno koló zvezane, in ena drugo podpira.

V Ljubljani 27. Kimovca 1845.

Peter Petrucci,
c. k. učenik pesništva in govornišva,
in ud zgodovinske družbe.

Domača povest.

Velikašno cerkvenovojaško obhajanje v Ipavski dolini 16. Kozoperska.
(Konec.)

Po dokončanih biljah so gospod Matija Vertove, Št. Vidški fajmošter, po želji vojaškiga poglavarja, kēr so vsi pričijoči oficirji in vojaki slovensino razumeli, nasledni nagovor v slovenskim jeziku izustili:

Visoko Veljavni!

„Spomin obhajamo visokoserčniga konjika, kteri je pred 32 leti junaške smerti tukaj umerl. Nam, ki smo tisti čas že v šestim letu duhovno pastirstvo v dolini opravljali, in ravno tisti dan slave polno smert junaka zvedili, naj bo dovoljeno, današnje praznično cerkveno opravilo visokiga pomena z kratkim nagovorom skleniti. 3. dan Kozoperska 1813 je bil celi Ipavski dolini večniga spominstva vredni dan, ob kterim je bilo nam — rešenim iz rok sovražnika — pripušeno iz celih pers dihati, očitno veseliti in srečne čislati se, de so nas bili presvitli avstrijski Cesar Franc otēli, in vnovič pod Svoje vse osrečljivo vladarstvo spravili.

Ravno tisti dan je tudi danes hvaleni Pavl Rostaz, množen konjik veljavniga c. k. petiga regimenta, mlad, verl in upa poln mož — sin žlahtnoserčniga in jakiga ogerskiga naroda, kteri je omahovani sedež Marije Terezije podpiral, in ki si v poslednjih časih močno prizadeva, po modrih kmetijskih, obertniskih in kupčijskih postavah visokeji stopnjo blažnosti doseči — tukajle na cesti, blizo te hiše božje v čverstim in premažnim kresanji z zopernikovo zadnjo stražo, svojo žlahtno kri prelil, in iz pokoršine do Cesarja in za rešenje naše drage domovine, svojo dušo junakoserčno pustil.

Berž ko so bili Ipavci — kteri so se ob tistih zlo nevarnih časih z gorečo ljubeznijo do milostljiviga Cesarja Franca in svoje domovine obnašali — zaliga junaka slavno smert iz ust eškadronskih gospodov oficirjev in družih njegovih tovaršev zaslišali, so z enim duham poskerbeli, njegovo lepo smert s kristjanskim pogrebam počastiti, in so na hitro narejenim znamnju njegovo ime vnukam v spomin zročili.

Gospod baron Gramont, ki so takrat pri ravno tistih huzarjih njegov korporal bili, in pred devet letmi stotnik Brodsko - mejaškiga regimenta v Ipavi

*) Po pismu gosp. Premutata (Novični list 35.) so jo mende v mescu Kimovcu 1844 dobili. Vredništvo.

stanovali, so bili dali za svoje stroške spominsino Pavlu Rostazu, svojemu nekdanjemu tovaršu v regimentu, kteriga junakoserčnosti so sami pričali bili, ponoviti, jo z celo svojo kompanijo na tem mestu po vojaški šegi počastiti in s posebno prazničnim cerkvenim obhajanjem posvetiti.

Danes bomo pa, Visoko Častiti! na ravno tistim svetim mestu slavni junakoserčnosti Pavla Rostaza novi in stanovitiši spominik posvetili, kteriga so mu — svojemu nekdanjemu tovaršu — vsi udje od perviga do zadnjiga častitiga c. k. petiga huzarskiga regimenta omislili. Kakor regimenta jakimu sinu, bo letá krasni spominik tudi vsim njegovim tovaršam, ki so mu ga postavili, v veliko veliko čast; kar pa njegovo veljavo še veliko viši povzdigne, je, de ga ni navaden kannarski podobodél, ampak c. k. oficir verle avstrijske vojne iz terdiga kamna umetno izdelal, in podobi práv práv primerjen duh vdihnil.

Cerkev — razlagavka svete vere, té iz nebes nam milo poslanc oznanovavke mirú — vsako čednost spoznavši, in tó, za ohranjenje mirú takó potrebno krepost visoko spoštovavši, posvečuje s posebno radostjo spominke, postavljene v čast junaških domovine sinov; torej priporoči in zroči tudi ona letó sveto spominsino verliga Pavla Rostaza pobožnim prebivavcam Ipavske doline, zavetni skerbi visoko častite tehantije in velavne kantonske komisije, de bi tudi v prihodnjih stoletjih vsi avstrijski vojaki in drugih dežel verli sinovi memo tega svetiga mesta popotvaje, vidili, spoznali in se učili: kakó lepo in slavno je — za domovino svojo kri preliti! —

Vam pa prevrednim namestnikam veljavniga c. k. petiga huzarskiga, zdaj kraljevo Sardinjskiga imenovniga regimenta, v kteriga imeni se je dragi, danes posvečen spominik postavil, Vam naj se današnje visoko obhajanje globoko v spomin in v serce vtisne, in naj Vas, ko bi domovina v nevarnosti zdihovala, k enaki junakoserčnosti spodbada! Vaš poklic, Vaša dolžnost je, in Vaša lastna čast tirja od Vas, de Svojo-kri, de Svoje življenje za ohranjenje presvitliga Cesarja in drage domovine stavite. Verlim in junaškim domovine sinovam dodeli vikši Oblastnik nevenljivi zmage venec!

Blago dušo danes visoko čistaniga junaka, ktero je on iz nepremakljive zvestobe do Cesarja in iz goreče ljubezni do rojstne dežele, kakor mučenc ali marternik, blizo tukaj le iz serčnosti pustil, je usmiljeni Bog v svoje sveto varstvo vzal; njegovi pozemljski ostanjki pak naj na tem svetim mestu pod brambo Marije, naše preljube Gospé, ktero v ti hiši božji častimo, do dneva vstajenja s častjo in v miru počivajo! —

Po dokončanem nagovoru so še Goriški gospodje pevci lepo pesem „Junaka spanje“ práv čversto brez orglanja zapeli. Na to so več časa popred iškopane in v spodobni tružici spravljene kosti Pavla Rostaza iz cerkve med spremljenjem vojaške častivne straže na to mesto prenesli, spominik blagoslovili in potem tružico s kostmi pod-nj v pokopališe položili. Zadnjič je praznično oblečena vojašna, ki se je nasproti cerkvi in spominsini nastavila, leti po svojih šegah trikrat vклонila, in jo s trojnim streljanjem in z muziko počastila.

To od ene strani kar ganljivo, od druge pa k narveči junakoserčnosti spodbodljivo obhajanje se je spominu vsih pričajočih globoko vtisnilo. Ko bi se bilo le pet dni popred za to obhajanje zvedilo, bi ne bila mogla sicer zlo prostorna cerkev privretiga ljudstva obseči.

Vsi gospodje oficirji so bili h sklepu od gospoda grofa Lantirja na kosilo povabljeni, kér so zdravico

presvitlimu Cesarju Ferdinandu, po tem veljavnimu petimu huzarskimu regimentu, celi verli cesarsko kraljevi vojni in še drugim napivali. Na večer je lepa vojaška muzika na plesišu v Tábri pričijočo gospódo k veselimu plesu združila.

Bolj veljavna množica kantonske komisije je nahitrama toliko denarja zložila, de so iz njega množni vojaki oba dni svoje pričijočnosti v Ipavi, z mesam, rajžem in vinam gostovani bili.

Zahvala.

Gosp. Kl. Janša, naravoslovec v Ljubljani, je zvesto spolnil, kar nam je obljubil in v letašnjih velikih šolskih praznikih po Gorenskim nabrane slovenske ime-na z zeliši vred, nam podal. Nej bode zató pridnimu gospodu Janšatu očitna hvala in zahvala. Vredništvo.

Urno, kaj je noviga?

(Za svetovavca pri c. k. Teržaškim deželnim poglavarstvu) namesto na Dunaj poklicaniga gospoda Dr. And. Gollmajerja, c. k. svetovavca pri dvorni komisii, so presvitli Cesar po sklepu od 18. tega mesca gospoda Ignaca Beka, fajmoštra v Velkím Olkovcu in vodja c. k. Cnojmških latinskih šol na Marskim, izvolili.

(Na Irskim) — deželi pod Angležkim kraljestvam — so se začeli strašne lakote bati zató, kér jim je gnjiloba skorej ves korún — edini živež Irskiga ljudstva — pokončala.

Veselo oznanilo.

Vredništvo teh Novic je 300 iztisov (eksemplarov) v slovenski jezik prestavljeniga nagovora Njih Prevzvišenosti milostljiviga škofa in kneza gosp. gosp. Antona Alojza, kteriga smo v 42. listu natisnili, vodju c. k. domorodniga regimenta podálo s tem namenam, de bi ga dali med vojake tega regimenta razdeliti. Temu natisu smo ob kratkim tudi nagovor c. k. vodja, žlahtniga gospoda M. Görgerja v slovenskim jeziku pridjali; potroški celiga natisa pa so bili iz tiste zaloge poplačani, ktero so mestniki za praznovanje 24. Kimovca nabrali. — Vodja domorodniga regimenta so podeljene slovenske iztise z velikim veseljem sprejeli in ukazali jih v spomin tega veličastniga obhajanja precej med vojake razdeliti. Po ti poti je prelepi in krepki nagovor po svoji vrednosti razgласen, in brali ga bodo tudi tisti, ki nemškiga jezika ne razumejo.

Vganjka.

Veliko imam oči, pa vender sim slep —
Per vsakim očesu zraste mi rep.

Žitni kusp.	V Ljubljani		V Krajnju	
	31. Kozoperska.		27. Kozoperska.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	1	50	1	57
1 » » banaške....	2	—	2	7
1 » Turšice.....	1	12	1	12
1 » Soršice.....	—	—	1	34
1 » Reži.....	1	21	1	26
1 » Ječmena.....	1	10	—	—
1 » Prosa.....	1	5	1	10
1 » Ajde.....	1	—	—	57
1 » Ovsá.....	—	42	—	45